

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године, код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за начелника треће класе среза тимочког Димитрија Петровића, начелника исте класе среза бољевачког;

за начелника треће класе среза бољевачког Драгутина М. Марића, секретара исте класе начелства округа крагујевачког;

за начелника треће класе среза добричког Косту Добрића, секретара исте класе начелства округа топличког, — све по службеној потреби;

за начелника треће класе среза рађевског Чедомира Јевђенијевића, полицијског писара прве класе Управе града Београда; и

за начелника треће класе среза мачванског Василија Алексића, полицијског писара прве класе среза тамнавског.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 20. марта 1908. г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Димитрије Жујовић, секретар прве класе начелства округа ваљевског;

Владимир Животић, полицијски писар прве класе среза крагујевачког;

Милутин Петровић, полицијски писар прве класе среза јасеничког, округа крагујевачког; и

Петар Кузмановић, полицијски писар прве класе среза пожаревачког, на основу § 70. закона о чиновницима грађанског реда ставе у стање покоја с пензијом, која им припада према годинама службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 20. марта 1908. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за секретара прве класе начелства округа ваљевског Станка Милошевића, начелника исте класе среза тимочког;

за секретара прве класе начелства округа топличког Драгољуба Марковића, начелника исте класе среза добричког;

за секретара прве класе начелства округа чачанског Љубомира Станковића, начелника исте класе среза рађевског;

за секретара друге класе начелства округа подринског Косту Туцаковића, секретара исте класе начелства округа пиротског;

за секретара друге класе начелства округа крагујевачког Војислава Лукића, секретара исте класе начелства округа београдског;

за секретара треће класе начелства округа пиротског Милорада Матића, секретара исте класе начелства округа чачанског;

за секретара треће класе начелства округа београдског Димитрија Грудића, секретара исте класе Управе града Београда; и

за секретара треће класе Управе града Београда Милорада Јовановића, секретара исте класе начелства округа подринског, све по службеној потреби.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 22. марта 1908. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за полицијског писара прве класе среза жупског Александра Грујића, полицијског писара исте класе среза колубарског, по потреби службе;

за полицијског писара прве класе среза посаво-тамнавског Бранка Јовановића, полицијског писара исте класе среза космајског, по потреби службе;

за полицијског писара прве класе среза мачванског Душана Јанковића, полици-

ског писара исте класе среза азбуковачког по потреби службе;

за полицијског писара прве класе среза жупског Косту Пешића, учитеља школе стубљанске, у округу врањском;

за полицијског писара друге класе среза космајског Стојана Бабића, полицијског писара исте класе среза жупског, по потреби службе;

за полицијског писара друге класе начелства округа пожаревачког Светислава Матића, полицијског писара исте класе среза пожаревачког, по потреби службе;

за полицијског писара друге класе Управе града Београда Милорада Петровића, полицијског писара исте класе среза јасеничког, округа смедеревског, по молби;

за полицијског писара друге класе среза колубарског, округа београдског, Вељка Јовичића, полицијског писара исте класе среза посаво-тамнавског, по потреби службе;

за полицијског писара друге класе среза јасеничког, округа смедеревског, Милана Кондића, полицијског писара исте класе Управе града Београда, по потреби службе;

за полицијског писара друге класе среза власотиначког Јована Симића, полицијског писара исте класе среза зајечарског, по потреби службе;

за полицијског писара треће класе среза пожаревачког, Јована Алексића, полицијског писара исте класе среза поречког, по потреби службе;

за полицијског писара треће класе среза зајечарског Велимира Савића, полицијског писара исте класе среза жупског, по потреби службе;

за полицијског писара треће класе среза ваљевског Божицара П. Тодоровића, полицијског писара исте класе среза јабланичког, по потреби службе;

за полицијског писара треће класе среза јабланичког Спиру Милићевића, полицијског писара исте класе среза власотиначког, по потреби службе;

за полицијског писара треће класе Управе града Београда Косту Стојано-

вића, полициског писара исте класе среза ваљевског, по молби;

за полициског писара треће класе среза пожаревачког Милоша Глигоријевића, полициског писара исте класе начелства округа пожаревачког, по потреби службе;

за полициског писара треће класе среза крагујевачког Радомира Јојића, полициског писара исте класе среза колубарског, округа београдског, по потреби службе;

за полициског писара треће класе среза рачанског Добросави Брајовића, полициског писара исте класе начелства округа чачанског, по потреби службе;

за полициског писара треће класе Управе града Београда Милана Рајковића, полициског писара исте класе среза

посавског, округа београдског, по потреби службе;

за полициског писара треће класе среза посавског, округа ваљевског, Драгомира Арнаутовића, писара исте класе Управе града Београда, по потреби службе;

за полициског писара треће класе среза јасеничког, округа крагујевачког, Радомира П. Тодоровића, свршеног правника; за полициског писара треће класе Управе града Београда Димитрија Ж. Животића, свршеног правника;

за полициског писара треће класе среза тамнавског Светозара К. Петровића, правника; и

за полициског писара треће класе среза посавског, округа београдског, Алексе Јолковића, пређашњег студента филосо-

зофије, — практиканта среза пожаревачког.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 22. марта 1908. г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је, да се:

Милутин Јоковић, полициски писар треће класе среза мачванског; и

Боривоје Бековић, полициски писар треће класе Управе града Београда, на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда, отпусте из државне службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 22. марта 1908. г. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

ДОКАЗ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

(НАСТАВАК)

Међутим, ако оптужени одмах по прочитању тужбе, а на питање председника, дело потпуно призна и ако то признање има све особине које § 225 тражи, онда настаје скраћено поступка, које се састоји у томе, што свако даље истраживање престаје и што се протоко претреса има закључити (§ 205 пети одељак).

Да ли се оптужени на главном претресу може споразумети са својим браниоцем о томе, какве ће одговоре давати, законик ништа не говори, али да то споразумевање законик не допушта, види се из трећег одељка § 205 који гласи: „оптужени се не сме ни с ким договарати како ће одговарати.“

Испит оптуженог бележи се у протоко претреса.

§ 23.

Врсте признања.

Признање може бити:

1. Судско и вансудско признање.

Ова је деоба учињена према томе, да ли је признање учињено пред судом или не. Судско признање, опет, може бити двојако: судско признање *у ужем* или *у правом смислу* и судско признање *у ширем смислу*. Под судским признањем у ужем смислу разуме се само оно признање, које је учињено пред надлежним судом на главном претресу. Свако друго признање, које је учињено ма пред којим другим судом или пред истражником за време истраге, јесте судско признање у ширем смислу.

У свима другим случајевима говори се о вансудском признању. То је, дакле, признање, које није учињено у току кривичног поступања пред надлежним судом или истражником, већ пред приватним лицима. Вансудско би признање било и онда, кад је оно, истина, учињено пред судом, али не пред кривичним судом у кривичноправном спору, већ пред грађанским судом у каквом грађанском спору.

2. Потанко или описно и кратко или простим потврђивањем учињено признање.

Признање из кога се види побуда, време, место, начин извршења кривичног дела јесте потанко или описно признање. Ако се, међутим, признање састоји само у потврђивању постављеног, питања, онда је то кратко признање.

3. Неограничено или чисто и ограничено или квалификовано признање (*confessio pura* и *confessio limitata, qualificata*).

Неограничено је признање онда, кад окривљени признаје потпуно кривично дело без икаквих ограничења, т. ј. онако, како се и зашта се оптужује.

Ограничено или квалификовано признање, биће, међутим, онда, кад окривљени кривично дело, које му се ставља на терет, не признаје у целости, у пуном обиму, или кад своме признању додаје извесна ограничења или околности, којима се казна, коју казнени законик прописује за то дело, сасвим искључује или се своди на мању меру. Тако н. пр. квалификовано признање ће бити у овим случајевима: оптужени признаје да је украо 100 динара, међутим он се оптужује да је украо 300 дин.; или девојка се оптужује да је родила ванбрачно дете и да га је бацила, међутим она признаје да је родила мртво дете и тако га бацила; или окривљени тврди да је извршио кривично дело у напиту стању; оптужени за убиство признаје да је убио, али додаје да је исто учинио у потребној одбрани и т. д.

Све ове врсте признања од нарочитог су значаја за она законодавства, која су задржала теорију законских принудних доказа, као што је то случај с нашим законодавством, јер по њима доказна снага признања у многоме зависи од тога, која је врста признања у питању. Значај ове поделе у нашем законнику видиће се из даљег излагања.

§ 24.

Захтеви за важност и доказну снагу признања.

По теорији слободног судијског уверења признање се не истиче над осталим доказним средствима. Сем тога, законодавци који су усвојили ову теорију не доносе никакве одредбе односно доказне вредности признања, т. ј. не постављају унапред никакве захтеве, које признање мора да испуни, да би могло имати доказну вредност. Место тога, они остављају судији да у поједином случају, према свом личном убеђењу, оцењује вероватноћу и доказну снагу признања. При тој оцени судија треба да води рачуна и о остваривању, које је наука поставила за доказну вредност признања.

(наставиће се)

Д-р. Бож. В. Марковић.

БЕРТИЛОНАЖ И ДАКТИЛОСКОПИЈА

(НАСТАВАК)

5. Антропометрија.

Ниједан од изложених начина идентификовања није био згодан за класификацију, без које и најсавршенији описи не би имале никакве практичне вредности. Успех овај постигнут је тек са антропометријом, која је послужила Бертилону за класификацију описа, комбинованих из живих слика, особених знакова и фотографије.

Класификација према антропометријским мерама потпуно је савршена, веома проста и математички тачна. Помоћу ње могуће је, само за 1 до 2 минута, изнаћи картон сваке раније мерене личности у репертоару антропометријском, и то је оно што је новом систему давало нарочиту практичну вредност, и што га је за читав четврт столећа чинило ненадмашним. У току овог времена Бертилонов систем генерализовао се готово по свима земљама, и свуда је показао сјајне резултате, али је оволика пракса у исто доба успела да открије и неке његове недостатке. Најглавније замерке, које се данас чине Бертилоновом систему, ове су:

а) што су мере личности испод 21 год. старости толико променљиве, да за класификацију постају илузорне;

б) што и мере одраслих личности у неколико варирају, готово са сваким новим мерењем, услед промена у димензијама мерених делова тела, и

в) што је незгодно мерити женска лица.

Од ових мера само је прва у истини основана и веома важна с обзиром на нагло увећавање криминалитета малолетника. Доиста је, нарочито у већим одељењима за идентификацију, врло тешко манипулисати и корисно се служити картонима малолетника, и поред засебне класификације која постоји за њих и за женске. Разлика у мерама малолетника, у размаку од неколико година толика је, да доцније мере немају готово никакве практичне вредности, т. ј. да не могу, у сравнењу са ранијим мерама, послужити као кључ за изналагање већ класифицираног картона. Ради овога Бертилон је био приморан, да приликом класификације картона малолетника узме у помоћ и боју очију.

Што се тиче друге и треће замерке, оне су мало озбиљне, бар за оне који су вршили практично мерење и класифицирање картона. Незнатне разлике од неколико милиметара, које би се могле појавити између разних мера једне исте одрасле личности, у размаку од више година, а коју је разлику у осталом Бертилон предвидео за сваки мерени део тела, понаособ, може само донекле успорити брзину у истраживању ранијег картона, али ни у ком случају не може ово истраживање онемогућити.

Мерење и описивање женских лица може „женирати“ само оне, који у пракси нису ове ствари радили, иначе је то

једна обична процедура, слична у многоме лекарским пословима.

У накнаду за ове своје мане, антропометрија, односно мерење, снабдева антропологију масом интересантних података с једне, и омогућава утврђивање идентитета помоћу одећа и обуће с друге стране.

6. Дактилоскопија.

Описна вредност отисака прстију има свога основа у њиховој сталности код једне исте и у бескрајној разноликости код разних личности. Док се димензија тела и његових дела мења са доба старости; док се, тако исто, мењају и прте физиономије, боја лица, коже и т. д. дотле ови отисци, односно њихови нацрти, остају непроменљиви од рођења па до смрти, па и после смрти за извесно време — док кожа не подлегне процесу трулења и распадања. Са развијањем организма и рашћењем, нацрти отисака прстију постају само већи, али се њихов облик ни у колико не мења, и то је оно што их чини јединственим средством идентификације. *„Покажи ми твој прст — вели Фере — па ћу ти казати ко си ти!“¹⁾*

Није нам никако намера, да овде излажемо суштину дактилоскопије, јер смо то учинили у „Полицијском Гласнику“ за прошлу годину приликом резимирања Ничефоровог дела: *„Судске истраге и полиција као нарочита наука,“* а то је опширније учинио и г. Лазаревић у својој *„Дактилоскопији“*.

Имајући за задатак да изнесемо и међусобно упоредимо различите методе идентификације дужни смо, у погледу дактилоскопије, констатовати:

а) да се дактилограми могу са успехом употребити за констатовање идентитета;

б) да се дактилоскопија може применити на све личности без разлике пола и доба старости, и

в) да је узимање отиска просто, брзо и јевтино.

Ну и поред свију ових својих добрих особина дактилоскопија, као метода за утврђивање идентитета, не би се још могла ставити на супрот Бертилоновом систему који се, као што смо видели, служи свима изложеним методама, и на овај начин пружа много више гаранције по прсти отисци прстију.

Али оно што дактилоскопији даје нарочиту важност, и у чему Бертилонов систем доиста изостаје иза ње, то је њена огромна практична вредност у кривичним истрагама, при изналагању извршилаца кривичних дела, који су на месту извршеног дела оставили отиске својих руку, помоћу којих је у већини случајева могуће пронаћи кривца.

Истичући врло важну улогу идентификације у кривичној истрази, односно у изналагању кривца, академик Дастр за отиске прстију вели ово:²⁾

„У овом погледу најдрагоценији су отисци прстију, за које је с разлогом ка-

зато да су печати оних који их остављају. Судски анали обилују многобројним примерима о откривању и идентификовању убица на основу отисака прстију, остављених на стаклу, хартији, флаши и т. д. У једном чувеном случају отисак прста на стаклу једног медаљона, који је убица покушавао да отвори, допустио је Бертилону да открије убицу, и да одмах снабде истражну власт са његовим именом и његовим прецизним личним описом. Успеси ове врсте превазилазе чак и успехе хероја судских романа: Лекока Гоборијевог и Холмса Дојловог. Готово сва одељења за идентификацију у стању су да их данас покажу.“

Пошто смо истакли добре стране дактилоскопије, право је, да истакнемо и замерке које јој се чине. Ове замерке поглавито се односе на класификацију дактилограма и немогућност добијања њихових нацрта у извесним случајевима, као н. пр. услед какве ране, изгоретине и т. п., или, најзад услед потпуног или делимичног одсуства прстију.

Пре свега, класифицирање дактилограма није једнообразно у свима одељењима за идентификацију, и то је довољно да онемогући интернационалну размену картона и сву корист од ове размене, а ово је битни услов за образовање интернационалне полиције. Бертилонов систем у овом погледу још је, дакле, у преимућству над дактилоскопијом, јер су његови картони једнаки у целом свету.

Поред овога — није још тачно утврђено — јер је досадашња пракса недовољна — да разноврсност нацрта отисака иде у бесконачност. У маси од више хиљада дактилограма могу се наћи више њих са истом формулом, у којим би се случајевима морало прибећи детаљној анализи, а за овај посао потребан би био нарочити вештак, а не обичан полицијски орган. Ово понављање опште формуле у неколико је доказано код епилептичара, идијота и дегенерисаних, захваљујући радовима Фере-а и Форжеота. И сам Галтон признаје сличност нацрта отисака прстију у истој генерацији.

Разуме се већ, да је класификација дактилограма, на случај потпуног уништења папиларних линија или одсуства прстију, немогућна, и да се у овим случајевима мора прибећи особеном класифицирању картона.

Ако су папиларне линије само делимично уништене, тако да се на њима може познати основни нацрт, класификација се може извршити, али не брзо и лако, већ прилично компликовано због изналагања опште формуле и особености дактилограма.

Али најглавнија замерка која се чини дактилоскопији као самосталној методи идентификације, и у чему она, као самостална метода, никад не може достићи бертилонаж, састоји се у њеној апсолутној немоћи за истраживање кривца у бегству, у чему је Бертилонов систем ненадмашан захваљујући живим сликама.

У допуну свега овога, а сходно принципу: *„Audiatur et altera pars,“* наводимо овде мишљење и једног одушевљеног при-

¹⁾ Féré, Soc. Biologie, Paris, 1900.

²⁾ Archives d' Anthropologie criminelle за 1907. год.

вештачка антропометријског мерења, Др. Лавелеја (Брисл). Ево шта он вели поводом упоређења Бертилоновог система и дактилоскопије:

„Антропометријски картон г. Бертилона одлично је комплетиран, Едмонд Локар у једном скорашњем раду о интернационалном картону замера му на сложености, али му признаје огромну корист због живих слика, које врло срећно решавају први део проблема: „да се лако и без заблуде ухвати и ухапси прави кривац.“ Захваљујући множини индивидуалних знакова, директној идентификацији, овај картон, по нашем мишљењу, решава веома срећно и други део проблема, т. ј. „утврђује без заблуде идентитет ухапшеног повратника.“ Локар још замера претходној спреми, која је потребна полицијским органима ради редиговања и студирања овог картона, али је и ово, по нашем мишљењу, без разлога, пошто је ово изучавање веома просто и лако у пракси. Локар тако исто налази, да је овај картон скуп. Овој замерци могло би, може бити имати места у земљама сиромашним и веома пространим, али не и у земљама цивилизованим и са малим пространством. Његово класифицирање, вели он (Локар), најзад отежано је код женских и малолетника, што је за жалење с обзиром на напредовање дејег криминалитета. Ова замерка потпуно је уништена применом дактилоскопске методе за класифицирање картона малолетних и женских. Садање савршенство Бертилоновог система, које је још више увећано делимичном применом дактилоскопије, доказано је досадашњим резултатима у пракси, у којима нема ниједног случаја судске заблуде.

Тачно је, да са Локаром, Кодичеком, Висетихом и Деом треба признати дактилоскопији знатне користи: јевтиноћу, брзину, лакоћу и могућност примене на сва лица, без обзира на доба старости, али јој се у накнаду за ово може замерити на једностраности, заснованој често пута на незнатним детаљима, у утврђивању идентитета, као и на одсуству једнообразности у методама класификације. Тако исто може јој се замерити потпуна некорисност у извесним случајевима, истина ретким, у којима отисци прстију избегавају анализи, било случајно или услед нарочите намере. Она, по нашем мишљењу, допуњује веома срећно Бертилонов систем, али је недовољна да послужи као самостална метода идентификације. Ово мишљење утврђено је, у осталом, и једном скорашњем студијом професора Рајса. (вршише се)

Д. Ђ. Алимпић.

УБИСТВО

(СА ГЛЕДИШТА ИСТРАГЕ)

(A. Thiénard.)

(НАСТАВАК)

Пошто се учине ове констатације треба да место остане онако како је описано, да ствари, врата и прозори који су по-

ломљени остану онако као што су. То је нужно с тога, што ако би се у даљој истрази нашло какво подозриво оруђе у домицилу или код самог лица на кога се сумња да је убица, умесно је на његове очи прегледати и сравнити сваки констатовани траг притискивања да би га убедили о улози коју је ово оруђе играло у злочину.

„Вредно је констатовати, описати, измерити брижљиво трагове обијања и притискивања који су и остали на стварима, вратима или каквом другом предмету, да ли оруђа која су послужила да се изврши обијање, а која се могу наћи код оптужених или у њиховом стану, служе за њихову обичну употребу према њиховој професији и јесу ли виђена у њиховом притежању. Кад се нађу оруђа за која изгледа да су служила за обијање, испитује се да ли остају на њима отисци малтера или дрвета или боје на вратима и стварима. Ако њихово стање покаже да су послужила за извршење обијања, сравњују се са отисцима који су остали на месту, на вратима или на стварима, треба се побринути да се сачувају као подаци за доказ.“ (Scheuch. *Traité du Ministère public*. Tome II стр. 52-72. *Instruction du procureur du roi de la Seine*. стр. 85)

3. Је ли оруђе крађе и оруђе убиства једно исто? Је ли потребно сада показати важност коју има у погледу истраге убиства, проналазак оруђа крађе? Казали смо већ да су ова два злочина у најтешњој вези и пронаћи допова биће пронаћи већином убицу. Ето зашто је потребна при истраживању овога оруђа иста активност, иста предостројност, иста пажња која је потребна кад се истражује оруђе којим је извршено убиство, у случају кад уз овај злочин није извршена и крађа што се по некад догађа.

Осим тога, благодарећи упоредном испитивању ствари и рава на жртви, власт ће моћи преко вештака да оцени да ли су оба злочина учињена истим оруђем; констатација по траговима крви, по коси или длаци из браде, која је слична са крвљу и длаком жртве, а која би се нашла на оруђу, само ће утврђивати ову вероватноћу; по истим знацима моћи ће се сазнати ред којим је учињен сваки од ових злочина, као и да ли је крађа учињена пре или после убиства.

Није ретко да се уз убиство изврше други злочини као на пример, паљевина, силовање и то пре или после убиства; али је корист коју извлачи из овог стацаја истрага која се тиче убиства много мања од користи које резултују из крађе, случај који је у осталом и најчешћи. Треба ли рећи да се допов лакше проналази него упаљач и да је у одсуству сведочанства жртве о силовању често немогуће утврдити да је какво лице било његов виновник? Учињени злочин паљевине оставља после себе само пепео. Ако леш жртве лежи у овоме пепелу, хоће ли моћи увек секција да утврди стварни узрок смрти, кад овај леш представља само једну безличну масу и угљен? Како ће се у овом случају задовољити општи принцип да пре него што се тражи кривац треба да је показан

егзистенција злочина „*de re prinsquam de reo inquirendum est*“. Коегзистенција злочина паљевине увек је дакле више од штете него од користи за истрагу убиства. Силовање које је било за овим последњим злочиним т. ј. убиством или извршено пре истог такође, у погледу на истраживање његовог аутора, пружа само елементе средње користи: поцепане хаљине деликвента, у случају кад је било борбе са његовом жртвом, сперматичне мрље на његовој кошуљи или његовом оделу, истина су толики драгоцени знаци али тешки за прикупљање; кад нема никаквог другог знака који може да упути власт на трагове кривца, ови трагови остају тајни и не проказују га отворено. Није исто у материји крађе. Ако је предмет крађе каква сума новаца, оптужени је може потрошити или се може иста пронаћи претресом његовог стања; ако је то какав покретан предмет може продајом прећи у треће руке и овим се преносом може пронаћи учинилац крађе. Додајмо овим користима изворе које истрага може да добије проналаском оруђа крађе, чија презентација сведоцима може одвести власт на траг имаоца овог оруђа, као и друге основе који произлазе од трагова од корака, трагове од пужања помоћу лествица, и друге трагове на ћемо видети колико може бити повољна ова веза крађе за манифестацију истине у истрази убиства.

То су у суштини индикације које треба да садржи протокол констатовања: многобројно развиће ових индикација које смо изложили показује читаоцу колику вредност придајемо њиховој улози у истрази.

Ипак не претендујемо да смо саставили потпуну и ограничену номенклатуру, у овој је материји све релативно, јер оне констатације које долазе у логички и природни оквир једног поступка, неће доћи, или ће бити сувишне, у другом; на властима које их прикупљају лежи да оцене њихову умесност и учине прави избор; наше рефлексije пружају само апсолутно општи карактер и више су савети него правила, чију ће практичну корист оценити наши читаоци кад буду примењивали ова упуштања у извесним особеним случајевима.

ГЛАВА III.

О П О Б У Д И

Поставићемо пре свега ову истину да је свако убиство (осим ако је оно дело каквог лудог) у вези са једном више или мање тамном, више или мање чудном побудом, коју је више или мање тешко одредити, и која почива у основу сваког злочина ове природе. Први радови истраге треба да теже да је дефинишу, јер она служи као кључ истрази и руководи јој ток и правац; срећан је истражник који располаже за ову тешку студију довољним искуством људи и темељним познавањем људског срца! Ова ће драгоценост својства наћи сталну примену у овој филозофској материји.

Побуда, покретач, (мобил од *movere*, покренути) то је у опште онај покрет

душе који је изазива да ради; да изврши овакав или онакав акт; у томе је смислу и моралист могао рећи да је самољубље покретач свих наших радњи. Нећемо задржати за нас ову максимум ма колико да је мало парадоксална која не би могла да задовољи криминалисту и којој би у сваком случају претпоставили, кад би имали да бирамо, као стварнију и истинитију ону Лафонтенову:

„Ја не знам други први покретач
»У васиони осим сребро и злато.“

Жалосна истина коју статистика засведочава!

Од свих рђавих страсти, заиста је лако она страст, која се показује најчешће у злочину убиства, тако да од десет убиства, девет имају крају за побуду. (свршиће се)

с француског,
Милош М. Станојевић,
сулија.

ПОУЧНО - ЗАБАВНИ ДЕО

ЈЕВРЕЈСКА ЛАМПА

(наставка)

Или Ј. К. 237. беше формула пост-рестанта, или ова слова беху саставни део једне недовршене речи. Холмс прелиста албум; никакав исечак није се могао видети на другим странама. До новог открића морало се остати на овом.

— Зар то није занимљиво?

Апријета се беше натраг вратила. Шерлок одговори:

— Како да није занимљиво! Само, зар ти немаш других хартија?... или речи већ исечених, које би могао лепити?

— Хартије?... не... Па онда, госпођица не би била задовољна.

— Госпођица?

— Да, она ме је већ грдила.

— Зашто?

— Зато што сам вам казала ствари... и она вели, да не треба никад ништа казати онима, које човек не воли.

— Ти имаш апсолутно право.

— Апријета изгледаше веома задовољна овим одобравањем тако, да извади једну малу платнену кесу, у којој се налазило неколико крпа, три дугмета, два парчета шећера и најпосле једно четвртасто парче хартије које пружи Холмсу.

— Ево, ја ти га ипак дајем.

То беше број једног фијакера: 8279.

— Одакле ти ова бројка?

— Она је испала из госпођичиног новчаника.

— Кад?

— У недељу, у цркви, кад је хтела извадити паре, за милостињу.

— Врло добро! А сада ћу да те научим, шта да радиш, па да те никако не грди. Немој казати госпођици да си ме видела.

Холмс оде код господина од Емблвала и распита се о госпођици.

Барон се испрси.

— Алиса Дмен! зар би ви веровали?... то је немогуће.

— Колико има времена како је она код вас у служби?

— Само годину дана, али ја не познајем ниједну особу мирнију и поверљивију.

— Како то да је још нисам видео?

— Госпођица је на одсуству два дана.

— А сада?

— Одмах по повратку госпођица је хтела да буде поред кревета вашег пријатеља и она има све особине једне болничарке.... Нежна.... предусретљива.... г. Вилсон изгледа блажен.

— Ах, узвикну Холмс који беше потпуно заборавио да се обавести о своме старом другу.

— Пошто је мало промислио он упита:

— Да ли је госпођица излазила у недељу изјутра?

— Сутра дан после крађе?

— Да.

Барон зовну своју жену и упита је за ово. Бароница одговори:

— Госпођица је отишла са депом, као и обично, око једанаест часова у цркву.

— Али, пре тога?

— Пре тога? Не.... Али ипак... ја бежах толико узнемирена овом крађом!... међутим, сећам се да је у очи недеље молила за допуштење да изађе у недељу изјутра.... да би се видела са њеном рођаком, која је пролазила кроз Париз. Али, ја не претпостављам да ви у њу сумњате?....

— Сигурно, не.... међутим ја бих желео да је видим.

Холмс се попе у собу где беше Вилсон. Једна жена у дугачком сивом платненом огртачу, као болничарка, беше се нагла над болесником и даваше му да пије. Кад се ова окрете, Холмс позна младу девојку која га беше пред северном станицом предусрела.

* * *

Између њих не дође ни до каквог објашњења. Алиса Дмен се нељно насмеја са њеним милим и замишљеним очима, не збуњујући се ни најмање. Енглез хтеде говорити, започе неколико речи и ућута. Госпођица продужи њен посао крећући се тихо по соби, узе медицинске флаше, поправи завој па се опет насмеја на Холмса. За све ово време Холмс је гледаше зачуђено.

Холмс се окрете, сиђе низ степенице у авлију, где стајаше аутомобила господина од Емблвала, уђе у њу и нареди да се одведе на станицу фијакера, Лавало, чија адреса беше исписана на парчету хартије, коју је од девојчице добио. Кочијаш Дипре, који је терао фијакер под бројем 8279 у недељу изјутра, не беше ту. Холмс врати аутомобилу и сачека га до повратка.

Кочијаш Дипре исприча, како је заиста у околини парка Монсо узео у кола једну младу госпођу, обучену у црно, са великим плајером на лицу, која је изгледала веома узбуђена.

— У рукама је држала један пакет?

— Да, један пакет доста велики?

— И ви сте је одвезли?

— У улици Терн, на ћошку плаца Сен-Фердинанда, где се беше задржала десетак минута, па се затим натраг вратила у парк Монсо.

— Да ли бисте могли познати ту кућу у улици Терн?

— Па дабоме! Хоћете ли да вас тамо одвезем?

— Мало доцније. Одвезите ме прво на кеј Орфевра броја 36.

У префектури полиције имао је среће да одмах наиђе на главнога инспектора Ганимара.

— Господине Ганимару, ви сте слободни?

— Ако се тиче Липена, не.

— Тиче се Липена.

— Онда ја нећу ни прстом да мрднем.

— Како! ви одбијате....

— Одбијам. Немогућност! Већ сам сит ове неједнаке борбе у којој увек пропадамо. То је кукавички, невероватно, како год будете хтели.... али мене се слабо тиче! Липен је јачи од нас и према томе нама ништа друго не остаје него да се поклонимо.

— Ја се не клањам.

— Липен ће вас на то приморати као и остале.

— Па добро, то ће бити један приказ који ће вам чинити задовољство!

— Ха! то је истина, рече Ганимар простодушно. И кад је вама свеједно, хајдмо.

Обоје се попеше у фијакер. На њихову заповест кочијаш их одвезе близу оне куће, и они сиђоше са друге стране и седоше на терасу једне мале кафане између лаворовог и другог дрвећа, којима беше она украшена. Беше почело да се смркњава.

— Келнер, рече Холмс, донесте масило и хартију.

И пошто написа писмо понова зовну келнера:

(наставиће се)

с француског
Милутин Т. Марковић.

ИЗ СТРАНОГ СВЕТА

Шкопљење као криминално-политичка мера.

У IV-тој свесци Листовог „Часописа за науку Кривич. Права“ од ове године саопштава се о једној новој мери за сузбијање криминалитета. Наравно да је опет реч о Америци, у којој се на свима пољима чине најсмелији покушаји. Она је у прошлој години показала и једну

Врло значајну криминално-политичку повину, којом доказује, како се тамо озбиљно и неустрашиво води борба противу злочина. Једна смела одлука створила је једно ново средство за умањење злочина, које је далеко радикалније од свију досадашњих.

Од свију средстава, које је до сада Америка предузела на овоме пољу, најважнија су:

1. обилато васпитање деце према мерама за старање, које пропишу одлични судови за омладину;

2. одлагање изрицања пресуде, односно одлагање извршења пресуде под условима, које суд нађе за целисходне у поједином случају и од чијег испуњења очекује, да ће се избећи основно чињење кривич. дела;

3. пробација, то јест стављање извесног лица, које је оглашено за криво због каквог дела, под надзор једног предуретљивог саветника, разумног староца, пријатељског кудиоца, probation officer-а, чији утицај тако често успева, да свога штићеника дотле доведе, да се у будуће може трајно прилагодити друштвеном поретку;

4. образовање осуђеника за какав позив, који одговара индивидуалним способностима, и навикавање с планом на самосталну зараду и на савлађивање самога себе, у угледним казним заводима — reformatories;

5. осуђивање на казну лишења слободу на неодређено време, чији свршетак одлучује сам осуђени својим владањем, јер се та казна тек онда свршава, када се нађе да је пружено довољно јемство, да се осуђеник може поново повратити слободној заједници без даље опасности по њу;

6. брижљиво старање о отпуштеним осуђеницима кад се поврате у слободу;

7. чување душевно болесних злочинаца у нарочитим заводима под надзором стручних лица;

8. заштита друштва од поновних повратника и злочинаца из навике њиховим доживотним затварањем;

9. ново, најрадикалније средство сада је спречавање наслеђивања психичких дефеката и криминалних диспозиција уништавањем способности оплођавања односно рађања код оних лица, чији потомци вероватно не би могли постати употребљивим члановима друштва.

Индиана је прва међу Савезним Државама Северне Америке, можда прва држава у опште, у којој је донет овакав закон. Теорија се често пута бавила питањем о потреби и оправданости ове заштитне мере противу криминалитета, који је стално растао, али је пракса презала од ове мере. Није можда никаква случајност, што су се прво законодавци једне државе у Унији одлучили за пријем овога закона. Тамо на име поједина индивидуа не цени се тако високо као у другим културним државама и за то тамо може лакше него на ком другом месту бити проведено у свима својим конвенцијама начело: да је опште добро прече од добра појединаца.

Нов закон гласи:
chapter 215. од 9. марта 1907.:

Пошто код расплођавања игра врло важну улогу наслеђивање злочина, блесавости и слабоумности, то је конгрес државе Индиане решио: да од пријема овога закона за сваки завод у овој држави, коме је поверена брига о неправљивим злочинцима, суманутима, силовачима и слабоумнима, мора бити обавезно, да за своје чиновнике, сем редовног заводског лекара, мора примити и два искусна хирурга призната гласа. Њихова ће дужност бити, да у друштву са управником заводских лекара испитују душевно и телесно стање оних затвореника, који за то буду обележени од стране заводског лекара и управног одбора. Ако према оцени ове колегије вештака и управног одбора не би било саветно допустити да такав затвореник рађа потомке и ако нема никакве вероватноће, да ће се његово душевно стање поправити, онда су хирурзи овлашћени ради предупређења расплођавања приступити таквој операцији, каква је по њиховом нахођењу најпоузданија и најуспешнија. Али операција треба да се предуземе само у оним случајевима, који буду оглашени као непоправљиви.

Овај закон као и друга два закона државе Индијане и то: chapter 61. од 26. фебруара 1907. по коме је повећан максимум казне за мање крађе (вредност испод 25 долара) од три на осам година, а уз то одређено, да се друга мала крађа кажњава као велика крађа; и chapter 82. од 28. фебруара 1907., по коме се оптужени приликом треће осуде због каквог злочина оглашава за непоправљивог и као такав може бити осуђен на доживотан затвор; — ови закони показују јасно, да криминалну политику новијега доба не руководи сентименталитет, већ да се на потпуно тачан начин разумно и хитро иде противу злочина поправком, застрашавањем и чињењем нешкодљивим поједине злочинце.

Вредно је поменути, да се поводом саопштења о овом новом закону, уредништво часописа у V свесци морало оградити од мисли у томе саопштењу и дати, изјаву, како је суд о овом новом закону лично мишљење пишчево (д-р Max Losberger).

По нашем мишљењу, без обзира на нехуманост овог новог закона, он је и слабе практичне криминално-политичке вредности. Типови, који буду оглашени за непоправљиве злочинце, по готову стално морају бити особе, које за собом имају читав низ година и свога злочиначког делања и свога живота, дакле доба када су они од своје стране већ дали друштву све што неваља у њиховој особи. Без практичне вредности је кастрација, која се врши над особама, чија је полна моћ и без тога већ на измаку. Кастрација над блесанима и слабоумнима може имати несумњиве вредности само као мера, којој је циљ да заштити друштво не толико од шкодљивих колико од неупотребљивих чланова, који су само на терету друштву. Кастрација као са-

нитетска мера могла би наћи довољно оправдања код свију људи, којима је више стало до целине, него ли до појединаца.

Мил. Ј. Петровић.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I.

Суд општине Јелашничке, у срезу мауричком, актом својим. Бр. 301, пита:

»Према акту г. Министра народне привреде од 22. априла 1906. год. Бр. 5625, насељени су, на заједничкој утрини села Рђавице и Јелашнице, Спаса Станишић — Ковачевић и Филип Митић, бегунци из Турске, и за подизање кућа уступљено им је 2.34 хектара, а за зираћење дато им је на месту званом „Вртакиња“ 6.63 хектара, свега им је, дакле, дато земљишта 8.97 хектара.

Она 2.34 хектара, колико им је дато на име плацева, нису под шумом, а остатак је под шумом, и на ово земљиште плаћа порез село Јелашница.

Да би могли обделавати земљиште, које им је уступљено, Спаса и Филип почели су крчити оно земљиште под шумом, али су сељани села Јелашнице онако сеоски устали и забранили сваки рад и одузели алат овој двојници, јер налазе да се општинска утрина, на коју село плаћа порез, није могла дати за насељавање без знања и пристанка збора и одбора општинског.

Како је овим поступком сељана у неку руку осујећено насељавање ових људи и обеснажена радња г. Министра нар. привреде, то се моли уредништво за брзо објашњење:

1. да ли се ово насељавање на утрину села Јелашнице у опште могло извршити без припита и пристанка села, и ако је могло онда по ком закону, нарочито што је ово земљиште у спору са Ђорђем Тодоровићем из Јелашнице;

2. сме ли се дозволити крчење шуме на месту насеља, кад је она на литици, са које би вода сносила земљу и камен; и упропастила суседна зиратна земљишта, ако би се шума исекала; и на послетку

3. ако се ово земљиште сматрало за државно, како би то могло бити, кад су законом о шумама призната у ослобођеним крајевима, за општинска и сеоска сва она земљишта под шумом, на која плаћају порез села и општине?«

— На ово питање одговарамо:

По члану 1. закона о насељавању од 3. јануара 1880. године, г. Министар народне привреде, у чије је извршење прешао овај закон према устројству Министарства Народне Привреде (чл. 2.) може насељавати досељенике на оним просторима земљишта у ослобођеним крајевима који су празни и необделани.

У ове празне и необделане просторе не убрајају се општинска имања према чл. 9. поменутога закона.

Према овоме, имања, која би била несумњива својина општинска, не би могла бити предмет насељавања у опште без пристанка дотичне општине.

Али у овом овде случају свакако не стоји ствар тачно онако, како је представљена, јер се зна, да у свима случајевима насељавања, Министарство Привреде прво чини извиђај, да ли дотично земљиште долази у ред оних, која могу бити предмет насељавања, и тек кад стекне уверење да то може бити, даје потребну дозволу.

Ово се види и по томе, што општина признаје, да је ово земљиште у спору са приватним лицем, те већ и то само казује, да је својина општинска сумњива.

На тај начин и право, које пружа претпоследњи став чл. 8. зак. о шумама доведено је у сумњу.

Кад све ово стоји, онда би се сељанима села Јелашнице једва могло признати право на редован законски протест, али ни у ком случају и никако на начин, како су они учинили јер је то кривица, за коју морају одговарати.

Општински суд био је дужан да ово спречи и сељане задржи од овога корака.

Ако би, међутим, одиста стајала опасност, која је истакнута у тачци 2. овога питања, онда је суд требао да се обрати редовним путем својој претпостављеној власти, истичући опасности, које би настале ако би се искрчила шума на поменутом месту, и она би у смислу чл. 32, 33. и 64. зак. о шумама и чл. 40. правилника о сечи дрва и грађе, учинила корак, да се насељеницима уступи друго земљиште место овога.

Кад, међутим, суд није све ово учинио раније, нека учини сад одмах, те тако отклони сваки сукоб између насељеника и мештана.

О целој овој ствари суд је могао тражити обавештења и упут и од своје првотпостављене власти, која му је много ближа и од које би брже био обавештен.

II.

Суд општине проконо-кутинске, актом својим Бр. 601, пита:

1. „да ли општински судови смеју тврдити уговоре и остала писмена, по којима једна страна уступа другој — *иоклања* — какво покретно или непокретно добро, чија вредност није означена у том уговору или писмену, и ако смеју, онда да ли оваква писмена имају важности кад се доцније појављеним спором утврди, да вредност дотичног добра, по овако већ потврђеним исправама, прелази круг надлежности општинских власти; и

2. да ли за потврду оваквих уговора или писмена има какве кривичне одговорности за оне општинске часнике, који су то учинили пре 10 година?

Моли се уредништво за потребно обавештење по овоме.“

— На ово питање одговарамо:

1. Надлежност општинских судова, да у опште могу потврђивати извесне исправе, проистиче само из § 192. грађ. суд. поступка (став други и трећи), јер

им то право није дато ни једним другим законом, па ни правилима Министра правде од 23. децембра 1872. год. у № 4971, о поступању у ванпарничним (неспорним делима (чл. 149).

По овоме, пак, законском наређењу, општински судови могу потврђивати само оне исправе, у којима је *одређена вредност до 200 динара*.

Према томе, они не могу у опште потврђивати исправе, у којима није означена вредност предмета, који је изазвао издавање исправе.

Следствено овоме, они не могу потврђивати ни уговоре ни писмена, којима се чине поклони покретне или непокретне имовине, кад вредност ове имовине није означена.

Нарочито не могу и не смеју потврђивати писмена земљоделаца, која говору о поклону непокретне имовине, јер се на тај начин изигравају наређења § 471. грађ. суд. поступка и отуђује и оно имање, које земљорадници поменутој законској одредби и правилу постављеном у § 562. грађ. закона, не би могли иначе отуђити.

Да ли би овако потврђена писмена у опште имала какве вредности, то би била ствар судске оцене у појединим случајевима и према приликама под којима су издата, али свакако потврде ненадлежних власти или власти које су прекорачиле границе свога права, не би давале таквим исправама законске вредности.

Што се тиче одговорности часника, који су овакве исправе потврђивали, она може бити двојака.

Тако, ако би се утврдило, да су часници учинили ово свесно и намерно из какве користи за себе или другога, или на штету других, онда би могла наступити одговорност из § 111. крив. закона, ако је дело учињено под тамо постављеним погодбама.

Ако су, међутим, ово учинили погрешно схватајући своју надлежност, онда би одговорали административно—дисциплински ако су, наравно, још на положајима општинских часника, те административна — дисциплинска — одговорност не буде престала.

III.

Суд општине сумраковачке, актом својим Бр. 135, пита:

„Један грађанин ове општине поднео је писмену тужбу начелнику среза бољевачког, и тужио другог грађанина, што није чувао свога пса, него је ујео његову кћер и нанео јој повреду.

По лекарској сведојби повреда је лака, јер је за оздрављење потребно 20 дана.

Тужитељ је тражио: да се сопственик пса осуди поред казне још и на накнаду детету за претрпљене болове 240 динара, а на име видарине на 200, свега 440 динара. Нему, пак, да плати за писање тужбе и дангубе 45 динара.

Ову тужбу начелник срески спровео је општинском суду, на извиђај и пре-

суђење, јер је, вели, он надлежан по закону.

Налазећи, да вредност тражене накнаде премаша надлежност суђења општинских власти по § 6. грађ. суд. поступка општински је суд вратио ову тужбу среској власти, али је она ипак остала при томе, да је за пресуђење надлежан овај суд.

Да би се ова ствар привела крају, а да се не повреди закон, моли се уредништво за обавештење: ко је надлежан за извиђај и пресуђење ове ствари — општински суд или полицијска власт и првостепени суд?

— На ово питање одговарамо:

Пошто се из лекарске сведојбе види да је повреда лака, јер није наступио ни један од случајева предвиђених § 177. крив. закона, онда у овом случају стоји дело из § 335. тачке 5. крив. зак.

За извиђење и суђење ових кривица, по четвртог ставу § 4. а полиц. уредбе, по тужби приватних, надлежни су у првом реду дотични општински судови.

Према томе, на своме је месту што је начелник срески послао тужбу општинском суду на пресуђење, и он то треба и да учини у законском року (§ 396. крив. закона) како кривица не би застарила.

Величина накнаде, коју приватни тужилац тражи, не може и не треба да га буни, јер он толико не мора досудити, него колико по своме уверењу или оцени вештака нађе да је право.

У осталом, законом није ни стављено никакво ограничење за надлежност с обзиром на величину штете, него је надлежност одређена по величини кривица.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

Т Р А Ж Е С Е

Јована Петровића из Пирота, тражи начелство округа широтског актом Бр. 11099, код кога има да одговара за кријумчарење дувана. Пронађеног треба спровести поменутом начелству.

Тодора Апостоловића, ледера из Пирота, који има да одговара за кријумчарење дувана, тражи начелство округа пиротског актом Бр. 625. Пронађеног треба спровести поменутом начелству.

Јелену Пајк, певачицу из Београда, тражи квартал палилушки актом Бр. 1193, ради издржавања дводневног затвора. Пронађену треба упутити кварту палилушком.

Илију Томашевића, бив. кафеџију из Јагодине, тражи квартал палилушки актом Бр. 4276, због извесне кривице. Пронађеног треба упутити кварту палилушком.

Милорада сина Спасоја Јовића, земљоделца из села Коцељева, среза посаво-тамнавског који је 4. овог месеца отумарао од куће без знања и одобрења родитеља, тражи начелник среза посаво-тамнавског актом Бр. 3230, ради предаје родитељима. Милорад је стар 21 годину, средњег раста, црномањаст, малих бркова, наглув; од одела има на себи половне

чакшире од сукна, полован копоран од шајка, на глави шубару, а на ногама опанке. Пронађеног треба унутити поменутом начелнику.

ПОТЕРЕ

Калча Ивановић — Бузов, Бугарин, родом из Видина, 22. овог месеца побегао је из притвора начелника среза неготинског, код кога је био под истрагом због извесног кривичног дела. Калча је стар 20 година, средњег раста, развијен, у лицу црн, очију смеђих, бркова малих, на себи има бео капут, црне панталоне, на глави сламни шешир а на ногама опанке. Позивају се све полицијске и општинске власти да га потраже и пронађеног стражарно спроведу начелству округа крајинског с позивом на депешу Бр. 2949.

Милка жена Стевана Игњатовића, десетара сењске пруге, ноћу између 19. и 20. ов. м-ца побегла је од свога мужа и том приликом однела разне ствари и 180 динара у разној монети. Милка је стара 34 године, високог раста, у лицу плава, у српском оделу. Нека је све полицијске и општинске власти у својим домаћима потраже и пронађеног стражарно спроведу начелству округа моравског с позивом на акт Бр. 3018.

Марија жена Станоја Николића, земљоделца из села Александровца, среза моравског округа пожаревачког, 21. овог месеца побегла је од свога мужа и том приликом однела са собом 120 динара у новцу. Са собом је однела и своје женско дете од 7 година, а побегла је заједно са Милованом Станковићем, земљоделцем из Александровца. Марија је стара 37 година, средњег раста, сувошава, плавих очију, на себи има од одела црн грудњак, плаву реклу, памучну плаву сукњу, на глави првену мараму, а на ногама опанке; Милован је стар 50 год. високог раста, мало погурен, проседе косе и бркова. Позивају се све полицијске и општинске власти да их живо у својим домаћима потраже и пронађене стражарно спроведу начелству округа пожаревачког с позивом на депешу Бр. 5378.

Рајко Милошевић, земљоделца из села Својаруга, среза рачанског, стављен је под истрагу и притвор због крађе ствари, али се ни до сада није могао пронаћи, јер је по извршењу дела одмах отумарао. Рајко стар 35 година, средњег раста, у лицу жут, косе риђе, очију смеђих, бркова малих и ретких, ретких зуба, у обичном сељачком оделу. Позивају се све полицијске и општинске власти да га у својим домаћима потраже и пронађеног спроведу начелнику среза рачанског с позивом на акт Бр. 3496.

Јанићије син Крмана Ђаића — Николића, из Стрмова, среза рачанског, а бивши слуга Стевана Стевановића, из Шапца, још 18. овог месеца побегао је испред спроводника који га је спроводно начелству округа подринског, код кога има да одговара за крађу. Јанићије је стар 15 година, у лицу смеђ, ћосав, на себи има од одела капут, прслук и панталоне од штофа, на глави шубару а на ногама опанке. Нека га све полицијске и општинске власти живо потраже и пронађеног стражарно спроведу начелству округа подринског с позивом на акт Бр. 1572.

Радован Николић, Ђорђе Михаиловић и Цветко Николић, скитачи цигани, стављени су у приговор и под истрагу због три крађе стоке, али до сада нису још пронађени. Радован је стар 48 година, високог раста, добро развијен, бркова великих црних, има бакенбард, од одела има чакшире и гуњ од шајка, на глави шубару; Ђорђе је стар 40 година, средњег раста, црних бркова, од одела има на себи гуњ и чакшире, а на глави штофани шешир; Цветко је стар 18 година, високог раста, малих бркова, на себи има од одела капут и панталоне од штофа, а на глави шешир. Позивају се све полицијске и општинске власти да их живо у својим домаћима потраже и пронађене стражарно спроведу начелнику среза јасеничког округа смедеревског с позивом на депешу Бр. 6705.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Деца крадљивци. Од пре неког времена у Београду су учестале крађе које махом врше деца по наговору старијих несавесних лица. Тако је у прошлој години полиција ушла у траг једној таквој врсти крађа, у коме је случају један овдашњи кројач женског одела наговарао своје раднице да краду по трговинама и крадене ствари њему доносе. Али премда је кривац у овом случају осуђен на пет год. робије, опет ова казна није имала утицаја, што најбоље доказује овај догађај који ћемо изнети.

Милан Ђурић, бакалин из Шумагочке улице, чују фотографију износимо, и који узгред буди речено држи радњу од пре годину и по дана, није био задовољан приносом своје радње, који му није стављао у изглед брзо капита-

ковић, пензионер, са станом у Светогорској улици, доставио је кварту, да му је 7. ов. м-ца извршена крађа веша и осумњичио је као извршиоце Драгутина сина Косте Митровића пиљара, Светозара сина Косте Мршуже пчелара и Ивана сина Јована Панића, обућара. Истрагом је утврђено да су ова лица доиста извршиоци ове крађе, а ово су и сами признали. У току даље истраге утврђено је да су они у почетку овог месеца украли један цак грашак Тимотију Танасковићу, бакалнику из Светогорске улице. На саслушању су признали и ову крађу, али су изјавили да су обе крађе извршили по наговору Милана Ђурића, бакалина. При претресу Милановог стана нађен је крадени веш г. Станковића а у радњи је нађен грашак Танасковића. Сам Милан признао је да су му грашак деца донела и да им је платио по 0.15 динара од 1 килограма. Тврдио је да су свега донели 14 килограма а међутим приликом процене нађено је у паку 17½ килограма. Затим су признали да су извршили крађу насуља и зоби Милораду Стевановићу бакалнику, и да су и ове ствари предали Милану.

Поред ових крађа утврђено је да су ова деца извршила још ове крађе: крађу кокошију у Кочиной улици, крађу голубова на Дорћолу и крађу ђумура Игњату Јанковићу, кафеџији на Чубури. И за ове крађе терете Милана као саучесника.

Износечи овај случај, ми не можемо пропустити а да не констатујемо један жалостан факт, да криминалитет деце у последње време расте. Надлежни би требало да обрате пажњу на ово, а нарочито да се постарају што пре о преуређењу наших казних завода, јер послати ову децу у овакве казнене заводе, значи начинити их још опаснијим по друштво, а не поправити их.

лисање, те је с тога покушао да на један нечасан начин дође до капитала. На име: нашао је троје деце, која су била без довољног надзора и наговором и претњом терао их је на вршење крађа. Он им је често сам одређивао места где имају извршити крађу и показивао начин извршења. Крадене су ствари доносили њему и он им је давао извесан проценат.

Полиција у почетку није могла пронаћи извршиоце крађа, које бежу у последње време учестале. Али 8. овог месеца г. Димитрије Стан-

Сва три ова детета тек су изашла из школе, од којих Драгутин и Иван имају по 12 година а Светозар 14.

Како се мисли да су они извршили још коју крађу, то обраћамо пажњу свима квартонима а и приватне молимо, да известе кварталне палидуке с позивом на акт Бр. 3945, ако би још што знали о овим лицима.